

**PROGRAM
PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZY
W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. KONSTYTUCJI 3 MAJA
W KROŚNIE**

a) **PODSTAWA PRAWNA**

Program profilaktyczno - wychowawczy w II Liceum Ogólnokształcącym im. Konstytucji 3 Maja w Krośnie kieruje się celami i zadaniami zawartymi w:

- Statucie Szkoły
oraz zasadami zawartymi w:
- Art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3 ustawy Prawo Oświatowe

b) **CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO**

CELE PROGRAMU:

- stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły
- stworzenie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń
- opracowanie sposobów działania w przypadku wystąpienia zdarzeń przestępczych na terenie placówki
- zapobieganie, poprzez odpowiednią działalność profilaktyczną, takim uzależnieniom jak np. alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania, przestępstwa internetowe, informowanie o zagrożeniach, m.in. AIDS
- promocja zdrowego stylu życia
- kształtowanie właściwego zachowania uczniów
- utrwalanie postaw i zachowań społecznych, warunkujących prawidłowy rozwój
- kształtowanie świadomości dotyczącej zdrowia psychicznego

ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

1. Profilaktyka rozumiana jako zapobieganie występowania niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społeczne postawy uczniów w toku wychowania- realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły, tj. w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych, odrębnych zajęć profilaktyczno – edukacyjnych.
2. Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyczno- Wychowawczego zostało poprzedzone diagnozą potrzeb uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia.
3. Profilaktyka w szkole powinna koncentrować się na wzmacnianiu czynników chroniących:

- rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym
 - wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów)
 - stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych, itp. (przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej)
 - wspieranie działań mających na celu umożliwienie uczniom systematycznych praktyk religijnych
4. Działalność profilaktyczno- wychowawcza szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczno- wychowawczą w środowisku lokalnym. Aby profilaktyka odniosła właściwy skutek, szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:
- placówki kulturalno- oświatowe (ODK, Biblioteka Publiczna, kino, itp.)
 - uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym
 - udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe
 - uczestnictwo w seansach o charakterze profilaktycznym
 - placówki oświatowo – opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Poradnia Uzależnień, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej)
 - pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i w nauce
 - pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych
 - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej
 - udział w prelekcjach organizowanych przez psychologów, pedagogów i lekarzy specjalistów
 - wymiar sprawiedliwości (sąd, kuratorzy, policja)
 - współpraca z kuratorem
 - udział w zajęciach prowadzonych przez policję na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości
 - udział w rozprawach sądowych

III. PRZEWIDYWANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZYCH

ABSOLWENT:

I. Jest rozwinięty intelektualnie (wiedza i umiejętności).

1. Posiada wiedzę ogólną w zakresie programu liceum ogólnokształcącego i potrafi samodzielnie ją poszerzać.
2. Rozumie specyfikę wiedzy humanistycznej, przyrodniczej, ścisłej, naukowej i filozoficznej.
3. Potrafi rozpoznawać różne typy sądów, zauważać błędy logiczne i dochodzić do własnych wniosków.
4. Umie korzystać z różnorodnych inspiracji intelektualnych i kulturowych.
5. Wykazuje tolerancję wobec przekonań innych i stara się dostrzec ich źródła.
6. Potrafi dokonać samoobserwacji i autorefleksji.
7. Jest zmotywowany do zdobywania wiedzy.
8. Potrafi obserwować rzeczywistość i wyciągać właściwe wnioski.

II. Jest dojrzały etycznie i potrafi funkcjonować we współczesnym świecie. /Postawy/

1. Przestrzega hierarchii wartości w swoim postępowaniu.
2. Jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi.
3. Jest asertywny (respektuje zarówno własne jak i cudze prawa, ma szacunek do siebie i innych).
4. Wierzy w siebie i swoje możliwości.
5. Posiada umiejętność kontrolowania stresu oraz wiedzę na temat własnych mocnych stron.
6. Jest niezależny i odważny w obronie wartości (zachowuje niezależność w sądach i działaniach).
7. Jest tolerancyjny dla odmienności, wyróżnia się elastycznością myślenia, zdolnością odbierania i tolerowania informacji sprzecznych i konfliktowych.
8. Jest życzliwy, taktowny, uczynny, skłonny do niesienia pomocy, nie sprawia przykrości innym.
9. Troszczy się o zdrowie, higienę osobistą, promuje zdrowy styl życia, stosuje te zasady na co dzień.
10. Posiada umiejętność szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych.
11. Jest przedsiębiorczy, wykazuje inicjatywę, posiada zdolność podejmowania decyzji.
12. Posiada umotywowaną potrzebę samorozwoju.

13. Dostrzega tradycje kulturowe, rodzinne, lokalne i narodowe.
14. Umie samodzielnie formułować cele życiowe i podejmować decyzje.
15. Staje się świadomym i sprawnym podmiotem odpowiedzialności osobistej, rodzinnej i społecznej.

III. Posiada różnorodne sprawności i nawyki potrzebne do samorealizacji i wcielania wartości.

1. Umie planować swoje działania i systematycznie je realizować.
2. Jest przygotowany do zdawania różnego typu egzaminów.
3. Posiada umiejętności komunikowania się (przemawiania, aktywnego słuchania, rozmawiania).
4. Biegle korzysta z komputera i Internetu.
5. Posługuje się językami obcymi.
6. Umie czerpać informacje z wielu źródeł.
7. Posiada umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy, przestrzegania zasad BHP i przepisów ppoż.
8. Potrafi wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce.
9. Umie zapanować nad stresem i zachowywać się racjonalnie w trudnych sytuacjach.
10. Nie obawia się podjęcia nowych działań, znalezienia się w nowych sytuacjach życiowych.
11. Jest twórczy. Potrafi widzieć konkretne zjawisko zmysłowo i racjonalnie, konkretnie i pojęciowo.
12. Jest przygotowany do podejmowania istotnych decyzji, pełnego i odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym.
13. Potrafi się poruszać w instytucjach państwowych i samorządowych.
14. Potrafi zachowywać się odpowiednio do miejsca i czasu z poszanowaniem istotnych norm i wartości.

IV. KIERUNKI I SPOSOBY REALIZACJI

Kierunek:

Szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne i zapewnia rozwój osobowy uczniów.
W działalności szkoły nie występują przejawy uprzedzeń i niesprawiedliwości.
Uczniowie są zachęceni do wysiłku i pracy nad sobą, a ich osiągnięcia są dostrzegane.

Sposoby realizacji:

1. Prowadzenie zajęć metodami aktywnymi.
2. Popularyzacja kół zainteresowań.
3. Indywidualizacja pracy dydaktycznej.
4. Organizowanie szkolnych konkursów przedmiotowych.
5. Popularyzacja literatury, filmu i teatru.
6. Organizowanie wycieczek edukacyjnych.
7. Popularyzacja konkursów i olimpiad przedmiotowych.
8. Rozwijanie umiejętności zdawania egzaminów.
9. Rozwijanie umiejętności samodzielnego wyszukiwania i interpretowania wiedzy pochodzącej z różnych źródeł.
10. Umożliwianie uczniom zdolnym realizowania indywidualnego toku lub programu nauki.
11. Wdrażanie zaleceń zawartych w orzeczeniach lub opiniach poradni psychologiczno- pedagogicznych.
12. Funkcjonowanie szkolnego systemu pracy z uczniem zdolnym.
13. Zapewnianie opieki merytorycznej uczniom przygotowującym się do olimpiad, konkursów i zawodów.
14. Udział w warsztatach naukowych, konferencjach, seminariach.
15. Właściwy wybór programów nauczania.
16. Kształtowanie mechanizmów dialogu między nauczycielem a uczniem.
17. Prezentacja twórczości uczniów i nauczycieli.
18. Propagowanie idei czytelnictwa (np. lekcje biblioteczne, udział w spotkaniach autorskich w Bibliotece Pedagogicznej i Publicznej).

Kierunek:

Szkoła realizuje potrzeby wychowawcze uczniów, kształtuje uniwersalne wartości, promuje postawy szacunku dla innych i siebie, otacza uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W procesie wychowania uczestniczą rodzice i nauczyciele.

Sposoby realizacji:

1. Organizowanie spotkań wychowawców i nauczycieli z rodzicami.
2. Bieżący kontakt nauczycieli z rodzicami – wymiana informacji, inspiracji i doświadczeń.
3. Inicjowanie wspólnych imprez dla uczniów i rodziców.
4. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania.
5. Eliminowanie postaw niepożądanych.
6. Koordynacja oddziaływań wychowawczych domu i szkoły.
7. Zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych.
8. Wspieranie w sytuacjach kryzysowych – terapia psychologiczno-pedagogiczna.
9. Propagowanie dobrych obyczajów.
10. Opracowanie i wdrażanie programów wychowawczych promujących szacunek dla każdego człowieka, jego godności i sprawiedliwości.
11. Kształtowanie postaw poszanowania wartości moralnych i tolerancji.
12. Prowadzenie zajęć z zakresu komunikacji społecznej, empatii i asertywności.
13. Wprowadzanie dydaktycznych zadań długoterminowych, indywidualnych i grupowych.
14. Propagowanie idei wolontariatu.

Kierunek:

Szkoła realizuje wychowanie patriotyczne i obywatelskie, wdraża do samorządności uczniowskiej. W procesie wychowania uczestniczą rodzice i wszyscy nauczyciele, a działania szkoły są jednolite i spójne.

Sposoby realizacji:

1. Organizacja świąt i uroczystych akademii.
2. Działalność Samorządu Szkolnego, udział i samodzielne prowadzenie tzw. lekcji samorządowych.
3. Propagowanie wycieczek krajoznawczych.
4. Prowadzenie zajęć związanych z historią i rozwojem regionu.
5. Popularyzowanie piękna Krosna i okolic (lekcje na krośnieńskiej Starówce, w BWA, Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza).
6. Kultywowanie tradycji szkolnych.
7. Propagowanie idei demokracji i wdrażanie jej mechanizmów (organizacja prawyborów)
8. Kontakty z instytucjami (m. in. Hospicjum, PCK, domy dziecka, policja).
9. Wydawanie gazety szkolnej.
10. Organizowanie imprez szkolnych.
11. Spotkania Samorządu Uczniowskiego i absolwentów szkoły.

Kierunek:

Szkoła zapewnia dostępne formy pomocy uczniom, którzy jej potrzebują, a także rozpoznaje i podejmuje systematyczne i skuteczne działania opiekuńcze.

Sposoby realizacji:

1. Diagnozowanie sytuacji wychowawczej.
2. Rozpoznanie potrzeb w zakresie opieki psychologicznej i pedagogicznej nad uczniami.
3. Działania zgodne z zasadą: uczeń zawsze pod opieką nauczyciela na lekcjach, zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych i pozaszkolnych, wycieczkach.
4. Dyżurowanie nauczycieli podczas przerw.
5. Wspieranie w sytuacjach kryzysowych – terapia pedagogiczna i psychologiczna.

6. Pomoc materialna uczniom.
7. Zapewnienie opieki uczniom reprezentującym szkołę na zewnątrz.
8. Wspomaganie uczniów w planowaniu własnej przyszłości.
9. Wspieranie rozwoju samoświadomości i odporności emocjonalnej.
10. Realizacja programów profilaktyki uzależnień poprzez warsztaty, prezentacje broszur i gazetek.

V. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZYCH.

- Dyrektor szkoły
- Wychowawcy klas
- Nauczyciele pozostałych przedmiotów
- Pedagog szkolny
- Bibliotekarz
- Rodzice
- Higienistka szkolna

Dyrektor:

- nadzoruje i kontroluje pracę wychowawczą w szkole
- współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli
- współpracuje z Radą Rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów
- przyjmuje i omawia z nauczycielami semestralną realizację działań wychowawczych

Wychowawca klasy:

- tworzy warunki i podejmuje działania integrujące zespół klasowy, rozpoznaje środowisko ucznia i „wewnętrzne życie” klasy
- diagnozuje potrzeby wychowawcze uczniów
- wspólnie z rodzicami i uczniami tworzy plan pracy wychowawczej na każdy rok nauki

- proponuje zadania dla każdego ucznia
- zapoznaje uczniów z tradycjami szkoły i obrzędowością
- kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy
- wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki, biwaki, formy pracy pozalekcyjnej
- diagnozuje stan zagrożenia, uzależnienia i ustala realizację programów profilaktycznych z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym i katechetami
- jest rzecznikiem praw ucznia i egzekutorem obowiązków szkolnych
- współpracuje z pedagogiem szkolnym w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów
- stosuje system nagród i kar według regulaminu szkolnego
- ustala, biorąc pod uwagę samoocenę ucznia, jego ocenę ze sprawowania
- semestralnie zdaje pisemne sprawozdania z działalności wychowawczej do dyrekcji szkoły (zgodnie z opracowanym wzorem)

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcą klasy w realizacji zadań wychowawczych szkoły i klasy
- informują wychowawcę klasy o wszystkich problemach uczniów związanych z postępami w nauce i dostrzeganymi problemami wychowawczymi
- wspierają pracę uczniów uzdolnionych z danego przedmiotu, przygotowują do konkursów i olimpiad (kółka zainteresowań i zajęcia fakultatywne)
- prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców (każdy nauczyciel pełni popołudniowy dyżur w wyznaczonych terminach)
- udzielają różnych form wsparcia uczniom mającym trudności dydaktyczne spowodowane przyczynami losowymi
- dostosowują metody pracy i oceniania do zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno- wychowawczych
- w czasie prowadzonych zajęć zwracają uwagę na postawę uczniów wobec rówieśników

Pedagog szkolny:

- wspiera wychowawców w integracji zespołów klasowych
- wspiera wychowawców w dokonywaniu diagnozy sytuacji indywidualnej i rodzinnej uczniów
- pomaga wychowawcom klas w bieżącym rozwiązywaniu problemów wychowawczych w poszczególnych zespołach klasowych
- szczególną opieką obejmuje uczniów, których dotyczą różnego typu sytuacje kryzysowe
- współpracuje z Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Zarządem Rejonowym PCK, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Wydziałem Edukacji UM Krosna, Urzędem Marszałkowskim województwa podkarpackiego
- motywuje uczniów przejawiających różnego rodzaju zaburzenia w funkcjonowaniu do konsultacji u różnego rodzaju specjalistów
- obejmuje indywidualną opieką uczniów posiadających opinie, orzeczenia różnego typu poradni, w tym Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- rozpoznaje warunki życia i nauki uczniów zagrożonych niedostosowaniem
- poznaje przyczyny niedostosowania społecznego uczniów przez rozmowy z wychowawcami klas, rodzicami i rówieśnikami
- przygotowuje do prawidłowego wyboru kierunku studiów, zawodu
- prowadzi systematyczne rozmowy z uczniami, którzy sami sygnalizują tego typu potrzebę lub gdy o taką formę pracy z uczniem proszą rodzice lub nauczyciele
- pozyskuje środki finansowe i organizuje pomoc dla uczniów, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej
- wspomaga uczniów w dążeniu do samodzielności osądów, postaw i przekonań moralnych
- uwrażliwia młodzież na potrzeby ludzi starszych, słabych i pokrzywdzonych przez życie poprzez różnego rodzaju akcje (np. honorowe krwiodawstwo, wolontariat akcyjny)
- przeciwdziała trudnościom wychowawczym i szerzeniu się patologii wśród młodzieży
- jest koordynatorem realizacji różnego rodzaju działań profilaktycznych
- uczestniczy w organizowaniu spotkań z rodzicami, na których omawiane są problemy młodzieży;

Bibliotekarz:

- udostępnia w bibliotece szkolnej dokumenty szkolne m.in. Statut Szkoły, procedury egzaminu maturalnego, itp.
- dostarcza informacji w formie ulotek, broszur, plakatów o lokalnych instytucjach udzielających pomocy młodzieży oraz rodzicom zagrożonym problemami społecznymi
- udostępnia literaturę fachową
- przeprowadza lekcje biblioteczne propagujące idee czytelnictwa
- zachęca do sięgania po pozycje propagujące wartości
- współpracuje z Biblioteką Pedagogiczną i Publiczną: zachęca uczniów do korzystania z ich zasobów i udziału w organizowanych przez te instytucje spotkaniach z ludźmi kultury
- okazuje pomoc uczniom w kształtowaniu przez nich umiejętności korzystania z różnych źródeł w docieraniu do informacji i umiejętności tworzenia bibliografii
- współpracuje z wychowawcami, diagnozując potrzeby w zakresie materiałów dydaktycznych wspomagających proces wychowania
- tworzy bazę informacji pedagogiczno-psychologicznej dla wychowawców, nauczycieli i rodziców
- gromadzi i udostępnia młodzieży i rodzicom literaturę dotyczącą używek i uzależnień (m.in. krótkie filmy profilaktyczne)
- tworzy bazę informacji o uczelniach wyższych i możliwościach kontynuacji nauki
- zamieszcza na stronie internetowej Szkoły informacje o „Dniach otwartych” różnych uczelni

Rodzice:

- informują wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego o bieżących problemach ucznia
- utrzymują stały kontakt z wychowawcą, biorąc udział w ogólnych zebraniach z rodzicami i „dyżurach nauczycieli”
- w razie potrzeby przeprowadzają rozmowę z pedagogiem szkolnym i szukają pomocy dla dziecka we właściwych instytucjach
- motywuje ucznia do pracy i zdobywania wiedzy
- angażują się w organizowanie imprez szkolnych i wycieczek
- opiniują program profilaktyczno- wychowawczy szkoły
- klasowy przedstawiciel do Rady Rodziców reprezentuje opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców oraz informuje pozostałych rodziców o ustaleniach Rady
- uczestniczą w ankietach i sondażach

Higienistka szkolna:

- dokonuje profilaktycznych badań bilansowych stanu zdrowia ucznia
- obejmuje opieką uczniów z problemami zdrowotnymi oraz pozostaje w stałym kontakcie z wychowawcą klasy i rodzicami w celu monitorowania stanu zdrowia ucznia z potwierdzonymi dolegliwościami lub chorobami
- udziela doraźnej pomocy przedmedycznej
- prowadzi zajęcia z oświaty zdrowotnej oraz dba o propagowanie zdrowego stylu życia
- dostarcza uczniom wiedzy na temat zagrożeń zdrowia
- pozyskuje plakaty, broszury i ulotki o tematach profilaktycznych w celu rozpowszechniania ich wśród uczniów, nauczycieli i rodziców
- podejmuje działania profilaktyczne podczas indywidualnych konsultacji z uczniami
- współpracuje z Radą Pedagogiczną, pedagogiem szkolnym i rodzicami w zakresie działań profilaktycznych

VI. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO WYCHOWAWCZEGO

1. W procesie ewaluacji „Szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego” udział biorą:
 - uczniowie
 - rodzice
 - nauczyciele
2. „Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy” poddawany jest weryfikacji po zakończeniu roku szkolnego.
3. Wszelkich zmian w „Szkolnym programie profilaktyczno-wychowawczym”, do którego wnioski mogą zgłaszać nauczyciele, rodzice i uczniowie dokonuje Rada Pedagogiczna,.
4. W ramach profilaktyki w szkole prowadzone będą również specjalistyczne programy profilaktyczne.